

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X.**, narozený dne X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
zastoupený advokátem Mgr. Ondřejem Fialou
sídlem Václavské náměstí 808/66, 110 00 Praha

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 10. 2024, č. j. KRPA-335360-11/ČJ-2024-000022-ZZC, ve spojení s opravným rozhodnutím ze dne 26. 10. 2024, č. j. KRPA-335360-22/ČJ-2024-000022-ZZC,

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, ze dne 24. 10. 2024, č. j. KRPA-335360-11/ČJ-2024-000022-ZZC, ve spojení s opravným rozhodnutím ze dne 26. 10. 2024, č. j. KRPA-335360-22/ČJ-2024-000022-ZZC, se zrušuje.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 6 800 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „žalovaný“), jímž byl podle ust. § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem správního vyhoštění a v souladu s § 124 odst. 3 téhož zákona byla stanovena doba zajištění na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.

II. Žalobní body

2. Žalobce uvedl, že napadené rozhodnutí o zajištění je nezákonné, nesprávné a nepřiměřené, nebyly splněny zákonné podmínky pro zajištění. Žalobce je přesvědčen o nedůvodnosti a nadbytečnosti rozhodnutí o jeho zajištění, které nerespektuje požadavky na proporcionalitu. V případě zajištění je nutno vždy zkoumat, zda je takový postup nezbytný a zda by případné užití méně postihujících opatření nesplnilo účel. V případě žalobce bylo prokázáno, že užití alternativních prostředků za účelem vycestování postačuje.
3. Žalobce byl zajištěn z důvodu, že nevystoupal po vydání rozhodnutí o uložení správního vyhoštění ze dne ze dne 18. 1. 2022, č. j. KRPB-12732-22/ČJ-2022-060027-SV. S žalobcem bylo dne 21. 2. 2023 zahájeno další správní řízení o vyhoštění vedené pod sp. zn. KRPA-66976/ČJ-2023-000022-SV, v rámci kterého správní orgán uložil rozhodnutím ze dne 21. 2. 2023, č. j. KRPA-66976-15/ČJ-2023-000022-SV, zvláštní opatření za účelem vycestování, a to povinnost osobně se hlásit na policii každé úterý v 9:00 hodin. Žalobce přitom po celou dobu s policií řádně spolupracuje a toto zvláštní opatření plní. Řízení o správním vyhoštění bylo následně překvalifikováno na rozhodnutí o povinnosti opustit území, neboť podle správního orgánu by uložení správního vyhoštění bylo nepřiměřené z hlediska dopadů do soukromého a rodinného života žalobce. Následně bylo odvolacím správním orgánem rozhodnutí o povinnosti opustit území zrušeno a správní orgán pak vydal rozhodnutí o správním vyhoštění, proti kterému se žalobce odvolal, o odvolání dosud nebylo pravomocně rozhodnuto.
4. Řízení o správním vyhoštění (sp. zn. KRPA-66976/ČJ-2023-000022-SV), v rámci kterého bylo žalobci uloženo zvláštní opatření za účelem vycestování, tedy dosud nebylo ukončeno, až do okamžiku, kdy byl žalobce napadeným rozhodnutím zajištěn, řádně plnil uložené zvláštní opatření za účelem vycestování. Žalobce namítá, že v jeho případě bylo zcela zřejmé, že postačí uložení zvláštního opatření, neboť již uložené zvláštní opatření žalobce řádně plnil.
5. S ohledem na stávající judikaturu je nezbytné přistoupit k vydání rozhodnutí o zajištění teprve poté, co se po náležitém zvážení všech okolností daného případu jeví možnost uložení mírnějšího opatření jako jednoznačně neúčinná. V situaci žalobce, který již dříve uložené zvláštní opatření řádně plnil v rámci dosud neukončeného správního řízení o vyhoštění, uvedl adresu místa pobytu, kde se zdržuje a kde bude v případě potřeby policií kdykoli zastížen, a osobně se dostavoval na policii každé úterý v 9:00, lze zajištění označit za zcela nadbytečné, neboť nepochybně v žalobcově případě postačovalo uložení zvláštního opatření. V mezidobí přitom rozhodně nedošlo k žádné zásadní změně okolností, která by odůvodnila následné zajištění žalobce.

6. Žalobce dále namítal, že napadené rozhodnutí je zcela zjevně nepřiměřené a přísné, neboť je rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť je rodičem dcery X, narozené 2021, občanky Slovenské republiky, mladší 21 let, o kterou skutečně pečuje. Žalobce na území žije ve společné domácnosti na adrese v P. se svou družkou a se svou dcerou. Dcera pobývá na území ČR na základě osvědčení o registraci občana EU a družka na základě povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU. Cizinec na území ČR pobývá již dlouhou dobu a má zde veškeré rodinné zázemí, ve Vietnamu přitom již prakticky žádné vazby nemá. Žalobce z tohoto důvodu ostatně žádal o zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 18. 1. 2022, č. j. KRPB-12732-22/ČJ-2022-060027-SV, avšak do dnešního dne nebylo o žádosti pravomocně rozhodnuto.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, neboť je přesvědčen, že výstižně shrnul podstatné skutečnosti skutkového stavu a uvedl, které důkazní prostředky správní orgán opravňuje vydat napadené rozhodnutí. Žalobce opakovaně pobýval na území ČR bez platného oprávnění k pobytu, a to až do doby, kdy byl dne 24. 10. 2024 kontrolován policií, i přestože byl mu po dvakrát jeho pobyt zapovězen. Po dvakrát byla cizinci stanovena lhůta k jeho vycestování, kterou však ani jednou nerespektoval. Jak žalobce sám při podání vysvětlení dne 24. 10. 2024 uvedl, nevycestoval, neboť neměl peníze a chtěl zůstat na území ČR z důvodu, že zde má přítelkyni a dceru, přičemž dcera má slovenské občanství. Z jednání a pobytové historie žalobce je zřejmé, že zvláštní opatření za účelem vycestování by nerespektoval a nadále by pobýval na území jako doposud. Žalobce si musel být vědom, že pro svůj pobyt na území ČR potřebuje patřičné oprávnění, svou situaci nijak dlouhodobě neřešil, namísto toho po vydání rozhodnutí o návratu svůj pobyt řešil podáním žádosti o udělení azylu. Ani po ukončeném azylovém řízení vycestování a zákaz vstupu nerespektoval, načež opětovně pobýval na území neoprávněně, pročež s ním bylo opětovně zahájeno řízení o jeho návratu. Žalobci byla opětovně dána možnost jeho dobrovolného vycestování. Nebýt kontroly ze strany policie, nadále by na území pobýval. Žalobce měl řadu možností, jak svůj pobyt na území legalizovat, neučinil ani jeden krok. Po zhodnocení dosavadního chování žalobce dospěl správní orgán k závěru, že v jeho případě existuje důvodná obava, že výkon správního vyhoštění bude z jeho strany zmařen.
8. Žalovaný v napadeném rozhodnutí jasně a dostatečně definoval, proč nepřistoupil k možnosti užití mírnějších opatření. Pokud správní orgán shledá důvodnou obavu, že se cizinec bude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění, což bude nejčastěji vyplývat z jeho dosavadního chování, přistoupí přímo k jeho zajištění, aniž by nejprve užil zvláštní opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců. Po zhodnocení dosavadního chování žalobce a s ohledem na jeho pobytovou historii, žalovaný tyto obavy shledal, neboť žalobce svou situaci nijak neřešil a i na dále po pravomocném ukončení řízení o správním vyhoštění pobýval na území ČR. Nebýt kontroly ze strany policie, tento stav by se nezměnil. Aplikace zvláštních opatření je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat a že neexistuje důvodná obava, že by se případnému výkonu správního vyhoštění cizinec vyhýbal (objektivní složka). V souladu s ustanovením § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců je absence důvodné obavy nezbytným předpokladem pro uložení zvláštního opatření (srov. rozsudek Nejvyššího

správního soudu ze dne 16. 3. 2016 č. j. 10 Azs 39/2016-21). U žalobce absentovala především objektivní složka možnosti uložit zvláštní opatření, kdy uložení opatření bylo v podstatě vyloučeno. Žalovaný správní orgán jasně vyjádřil, z jakých důvodů uložení mírnějších opatření považuje nejen za „nemožné“ (subjektivní složka), ale rovněž za „neúčelné“ (objektivní složka).

9. Pokud jde o argumentaci, že žalobci již bylo uloženo zvláštní opatření, toto opatření bylo ukončeno vydáním rozhodnutí o povinnosti opustit území, přičemž tato povinnost nadále stanovena v rozhodnutí nebyla.
10. Žalovaný si je vědom skutečnosti, že žalobce má na území nezletilého potomka, avšak je nutné zohlednit, že pro svůj oprávněný pobyt na území neučinil ani jeden krok, na území se více jak půl roku nacházel v rozporu s vydanými opatřeními. Svým nevycestováním a dalším opakovaným neoprávněným pobytem žalobce prohlubuje na území svou pobytovou historii, která svědčí v jeho neprospěch. Žalobce má posléze řadu možností, jak se na území opětovně oprávněně vrátit, či požádat o zrušení zbývajících zákazu vstupu.

IV. Obsah správního spisu

11. Dne 23. 10. 2024 byl žalobce kontrolován ve stanici metra Florenc na Praze 8 hlídkou Policie ČR. Lustrací bylo zjištěno, že cizinci bylo uloženo správní vyhoštění. Dne 18. 1. 2022 bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění dle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců (nabytí právní moci dne 29. 1. 2022), č. j. KRPB-16732-22/ČJ-2022-060027-SV. Cizinec má zavedený aktivní návratový záznam v SIS s platností od 29. 1. 2022 do 21. 2. 2025. Cizinec po vydání tohoto rozhodnutí podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, v řízení nebyl úspěšný, Nejvyšší správní soud jeho kasační stížnost odmítl dne 17. 1. 2023. Cizinci byl následně po ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany vystaven výjezdní příkaz s platností od 6. 2. 2023 do 20. 2. 2023. Cizinec ani v této době nevycestoval.
12. Dne 12. 2. 2024 požádal žalobce o vydání nového rozhodnutí, kterým by byla zrušena platnost jeho správního vyhoštění ze dne 18. 1. 2022, řízení o žádosti bylo usnesením ze dne 4. 4. 2024 zastaveno. Dle odůvodnění bylo v průběhu března provedeno na adrese jeho bydliště v P. několik pobytových kontrol, výsledkem kontrol bylo potvrzení, že cizinec se na této adrese dlouhodoběji zdržuje (vyjádření majitele domu – tento nabízel i kamerové záznamy v domě, vyjádření družky, v bytě byly nalezeny věci osobní potřeby cizince), cizinec byl také na této adrese několikrát zastižen osobně. Správní orgán nicméně neshledal naplnění skutečné péče o dceru, neboť cizinec tráví většinu času v zaměstnání, o dceru se stará každý den chůva, nebylo dostatečně prokázáno finanční zajišťování dcery ze strany otce. Proti tomuto usnesení bylo podáno dne 10. 4. 2024 odvolání, o kterém zřejmě dosud nebylo rozhodnuto.
13. Žalobce se dne 21. 2. 2023 dostavil na Policii ČR k řešení svého pobytu. Téhož dne s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění a bylo vydáno rozhodnutí o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování cizince z území, a to osobně se hlásit každé úterý v 9:00 hodin na Policii ČR, až do vydání rozhodnutí, jehož předmětem je vycestování.

14. Dne 4. 1. 2024 bylo vydáno rozhodnutí č. j. KRPA-66976-39/ČJ-2023-000022-50 o uložení povinnosti opustit území členských států podle § 50a odst. 2 písm. b) zákon o pobytu cizinců. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal odvolání, výsledkem zřejmě bylo zrušení tohoto rozhodnutí, z obsahu spisu je pak zřejmé, že následně bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí ze dne 12. 8. 2024, č. j. KRPA-66976-73/ČJ-2023-000022-SV, o správním vyhoštění dle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců, se zákazem vstupu na území po dobu 2 let od nabytí právní moci rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí podal cizinec odvolání, které v současné době řeší odvolací orgán.
15. Dne 24. 10. 2024 byl s cizincem sepsán protokol o podání vysvětlení, cizinec uvedl, že si je vědom, že mu bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, avšak podali odvolání, je to v současné době v řešení. Že mu byl vydán výjezdni příkaz v rámci řízení o správním vyhoštění ví, ale neměl peníze na letenku, a hlavně zde má přítelkyni a dítě. Přítelkyně je občanka Vietnamu, dcera, ročník 2021, má slovenské občanství. Chtěl být s nimi, má v úmyslu zde zůstat i nadále. Z ČR vycestovat nechce.
16. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uzavřel, že cizinec není oprávněn k pobytu na území Evropské unie a smluvních států, svojí pobytovou situaci nijak neřešil a nadále zde setrval, i přestože mu bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění z území členských států Evropské unie, pro svůj předchozí neoprávněný pobyt, který trval v rámci rozhodnutí o správním vyhoštění č. j. KRPB-12732-22/ČJ-2022-27-SV od poloviny roku 2019 do 18. 1. 2022, a dále po vydání výjezdního příkazu od 21. 2. 2023 do 24. 10. 2024, což činí téměř 3 roky neoprávněného pobytu. S ohledem na výše uvedené existuje reálná obava, že se rozhodnutí nepodrobí ani v budoucnu. Rovněž neskýtá záruku, že bude plnit povinnosti správním orgánem uložené. Tím, že nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí, přestože mu byla stanovena přiměřená lhůta k vycestování z území Evropské unie a smluvních států, byl dán důvod k zajištění dle ustanovení § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, aniž by bylo přednostně užito mírnějších opatření. Správní orgán zohlednil, že se cizinec nedostavil ke správnímu orgánu dobrovolně, ale jeho jednání bylo odhaleno až kontrolou ze strany Policie ČR. Z prokázaného jednání je zřejmé, že by mírnější donucovací opatření nebyla účinná a dostačující.
17. Cizinec měl možnost dobrovolně vycestovat z území členských států Evropské unie a smluvních států, to však neučinil. Cizinec je dospělý, soběstačný a schopný se o sebe postarat. Na území ČR má přítelkyni a dceru (narozenou X). Dítě bylo počato na začátku léta 2020, tedy v době, kdy se zde cizinec nacházel bez platného oprávnění k pobytu, musel si být vědom alternativy, že bude muset opustit území ČR a že může dojít k dočasnému odloučení od dcery. Cizinec přicestoval jako držitel zaměstnanecké karty pro území ČR, tudíž je prokazatelně seznámen s povinnostmi cizince na území ČR. Po skončení platnosti zaměstnanecké karty cizinec nejenže nevycestoval, ale dostal se do nelegálního pobytu, který trval více než rok a půl, což mělo za následek jeho správní vyhoštění. Protiprávní jednání nelze zhojit tím, že si cizinec na území ČR našel přítelkyni a zplodil dítě. Rozhodnutí o správním vyhoštění č. j. KRPB-12732-22/ČJ-2022-060027-SV nabylo právní moci, cizinec proti němu nepodal žádný opravný prostředek, toto rozhodnutí je tak vykonatelné. Navíc cizinec dostal výjezdni příkaz, tudíž musel být srozuměn se skutečností, že dojde k výkonu tohoto rozhodnutí. Nadto v rámci sepsání protokolu o podání vysvětlení uvedl, že přítelkyně je i s jejich nezletilou dcerou na dovolené ve Vietnamu. Tato skutečnost dokládá, že rodina cizince je schopná

a ochotná cestovat do domovské země, kam má být cizinec vyhoštěn. Výkonem a realizací rozhodnutí o správním vyhoštění tedy dojde k částečnému narušení rodinných a osobních vazeb cizince, ovšem ne v takové intenzitě, aby bylo způsobilé po dobu správního vyhoštění úplně přerušit vazby cizince s jeho dcerou a přítelkyní. Správní orgán rovněž nezjistil žádnou překážku, proč by rodina cizince nemohla vycestovat do domovského státu, když se jedná občany Vietnamu.

18. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí dále zabýval alternativami k zajištění. Cizinec v rámci sepsání protokolu o podání vysvětlení uvedl, že na území ČR pobývá na konkrétní adrese v P. Jedná se o byt, kde cizinec v současné době přebývá s přítelkyní a nezletilou dcerou. Cizinec zde má nájemní smlouvu a má zde pronajatý jeden byt v domě. Správní orgán uvedl, že rozhodnutí o zajištění je prvotním úkonem v řízení, kdy správní orgán nemá možnost cizincem uvedené skutečnosti ověřit, např. provedením pobytové kontroly v jím uváděném místě bydliště. Cizinec na území ČR nemá žádný majetek, k jeho aktuálnímu místu pobytu jej tedy nic neváže, navíc jeho předešlé jednání neskýtá žádnou záruku, že bude řádně plnit povinnosti mu uložené, spíše naopak, bude se snažit vyhnout vycestování. V případě cizince je zcela reálné, že se na adrese nebude zdržovat, bude se vyhýbat správnímu orgánu, neboť ví o skutečnosti, že pobývá na území neoprávněně a že porušil právní předpisy. Taktéž se nemusí na adrese nacházet v případě, že by správní orgán provedl pobytovou kontrolu.
19. Ke složení finančních prostředků správní orgán konstatoval, že finanční záruka není možná, neboť cizinec finanční prostředky ke složení kauce nemá.
20. Správní orgán neshledal ani záruku, že cizinec bude dodržovat povinnost osobně se hlásit policii ve stanovené době. V rámci řízení o správním vyhoštění sp. zn. KRPA-66976-73/ČJ-2023-000022-SV bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění dle ust. 119 odst. 1. písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců, které policie vydá, porušuje-li cizinec opakovaně právní předpis, je-li vydání rozhodnutí o správním vyhoštění přiměřené porušení tímto předpisem stanovené povinnosti, nebo maří-li výkon soudních nebo správních rozhodnutí. Přestože toto rozhodnutí nenabylo právní moci, je zřejmé, jak cizinec vnímá své povinnosti.
21. Podle názoru správního orgánu by cizinec neplnil ani povinnost zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.
22. Cizinec výslovně uvedl, že vycestovat nechce, neboť má v ČR rodinu, kterou si pořídil v době nelegálního pobytu. Cizinec tedy dobrovolně nevycestuje. Cizinec má zavedený aktivní návratový záznam v SIS, s platností od 29. 1. 2022 do 21. 2. 2025, s lhůtou k vycestování do dne 20. 2. 2023. V neposlední řadě cizinec nemá zdravotní pojištění a na území nelegálně pracuje. Cizinec je osobou, která vědomě a úmyslně nerespektuje povinnosti jí uložené, neskýtá tedy ani záruku, že bude spolupracovat s orgány policie.
23. Podle názoru správního orgánu neexistuje překážka trvalejší povahy, která by zabráňovala realizovat vycestování, tuto otázku posuzovalo Ministerstvo vnitra ČR. Závazné stanovisko ze dne 10. 7. 2024 konstatovalo, že vycestování cizince do Vietnamu je možné. Cizinec žádné nové skutečnosti v této souvislosti neuvedl. Rozhodnutím nedojde k nepřiměřenému zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Na území ČR žije partnerka a nezletilá dcera, cizinec je však odpovědný za své jednání a neoprávněný pobyt, který se v jeho případě počítá na roky. Pokud si jeho rodina může

dovolit dovolenou v domovském státě, může cizince po dobu výkonu správního vyhoštění navštěvovat, případně s ním zůstat na území domovského státu, dokud neuplyne doba zákazu pobytu.

24. Z obsahu spisu je dále zřejmé, že správní vyhoštění bylo realizováno dne 8. 11. 2024.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

25. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
26. Žalobce požadoval nařízení jednání, soud však shledal vady podle § 76 odst. 1 písm. a) 1 s. ř. s. a rozhodl věc bez jednání.
27. Podle ust. § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců *policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.*
28. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.*
29. Žalobce namítal zejména nesprávné vyloučení mírnějších prostředků, neboť mu již v minulosti bylo uloženo zvláštní opatření, které plnil a s policií plně spolupracoval.
30. Zajištění představuje prostředek ultima ratio, který bezprostředně zasahuje do osobní svobody dotyčného. Z tohoto důvodu je k zajištění přistupováno pouze tehdy, není-li možné dotyčnému uložit některé ze zvláštních opatření uvedených v zákoně o pobytu cizinců (povinnost oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, složení finanční záruky, povinnost osobně se hlásit policii v době policií stanovené nebo zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly). Zmíněná opatření představují alternativní řešení s cílem minimalizace omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011-51). Užití těchto mírnějších opatření předpokládá, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

vyhoštění. Možnost aplikace zvláštního opatření nutně také závisí na důvodu zajištění. Základním pravidlem je, že uložení zvláštního opatření nesmí ohrozit výkon vycestování; toto ohrožení bude typově různé v typově odlišných případech důvodů zajištění (srovnej usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38). Volba zmíněných zvláštních opatření je vázána na předpoklad, že cizinec bude vůbec schopen a ochoten povinnosti plynoucí ze zvláštních opatření plnit, že bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci a že jejich uložení nebude ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, nebo ze dne 16. 5. 2019, č. j. 10 Azs 48/2019-33). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011-51, aby mohl správní orgán možnost aplikace zvláštních opatření svědomitým způsobem posoudit, musí v tomto směru zjistit relevantní skutkové okolnosti případu a učinit je obsahem spisového materiálu. Zpravidla tak bude vhodné např. prostřednictvím vysvětlení (§ 137 správního řádu) zjistit, zda se cizinec zdržuje na určité adrese a je ochoten pravidelně se policii hlásit [§ 123b odst. 1 písm. a) zákona], případně zda disponuje finančními prostředky ke složení finanční záruky podle § 123c zákona o pobytu cizinců. O možnosti využití zvláštních opatření by měl být cizinec informován.

31. V projednávaném případě nebyly alternativy k zajištění posouzeny dostatečně, když žalovaný opomenul určité skutečnosti, které byly významné pro posouzení možnosti aplikace mírnějších opatření, rozhodnutí tak není dostatečně individualizováno ve vztahu k osobě žalobce a postrádá přesvědčivost. Vzhledem k tomu, že zajištění představuje zcela mimořádný institut, neboť pro cizince znamená omezení, nebo (v závislosti na povaze, délce, důsledcích a způsobu zajištění) dokonce zbavení jeho osobní svobody, je nutné klást zvýšené požadavky na preciznost a přesvědčivost odůvodnění. V projednávaném případě nebyly hodnoceny rozhodné skutečnosti vyplývající ze spisu pro zvážení uložení alternativ k zajištění, odůvodnění je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
32. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shledal, že by nebylo možné uplatnit zvláštní opatření podle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žalobce při podání vysvětlení uvedl, že bydlí s družkou i nezletilou dcerou v bytě na adrese v P. Žalovaný k tomuto v napadeném rozhodnutí konstatoval, že se jedná se o byt, kde cizinec v současné době přebývá s přítelkyní a nezletilou dcerou, cizinec má nájemní smlouvu. Správní orgán uvedl, že rozhodnutí o zajištění je prvotním úkonem v řízení, kdy správní orgán nemá možnost cizincem uvedené skutečnost ověřit např. provedením pobytové kontroly v jím uváděném místě bydliště. Cizinec na území ČR nemá žádný majetek, k jeho aktuálnímu místu pobytu jej tedy nic neváže, navíc jeho předešlé jednání neskýtá žádnou záruku, že bude řádně plnit povinnosti mu uložené, spíše naopak, bude se snažit vyhnout vycestování. V případě cizince je zcela reálné, že se na adrese nebude zdržovat, bude se vyhýbat správnímu orgánu, neboť ví o skutečnosti, že pobývá na území neoprávněně a že porušil právní předpisy. Taktéž se nemusí na adrese nacházet v případě, že by správní orgán provedl pobytovou kontrolu.
33. K tomuto odůvodnění soud konstatuje, že z obsahu správního spisu je zřejmé, že skutečnosti uváděné cizincem ve vztahu k jeho bydlišti v P. již byly opakovaně ověřovány pobytovými kontrolami (např. kontrola 9. 6. 2023, několik kontrol v průběhu března 2024), zároveň nejsou žádné indicie, že by mělo dojít ke změně situace.

Výsledkem šetření pro účely posouzení žádosti žalobce o vydání nového rozhodnutí podle § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců byl závěr, že žalobce s přítelkyní a dcerou na této adrese společně žije a do jisté míry fungují jako rodina, byť ze strany správního orgánu nebyla péče žalobce o dceru shledána jako dostačující pro vyhovění jeho žádosti o vydání nového rozhodnutí. Minimálně je tedy zřejmé, že žalobce má k tomuto bytu v P. trvalejší a dlouhodobější vazby, v bytě bydlí minimálně se souhlasem majitele domu (viz usnesení ze dne 4. 4. 2024, č. j. CPR-7377-7/ČJ-2024-930310-V239), v bytě byl několikrát při pobytových kontrolách zastižen, má tam osobní věci, že na adrese bydlí potvrdil také majitel domu, stejně jako družka žalobce. Tyto okolnosti zůstaly nezhodnoceny.

34. Zároveň správní orgán neshledal záruku, že cizinec bude dodržovat povinnost osobně se hlásit policii v době policií stanovené. Tuto skutečnost odůvodnil tím, že v rámci řízení o správním vyhoštění sp. zn. KRPA-66976/ČJ-2023-000022-SV bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění dle ust. 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců, které policie vydá, porušuje-li cizinec opakovaně právní předpis, je-li vydání rozhodnutí o správním vyhoštění přiměřené porušení tímto předpisem stanovené povinnosti, nebo maří-li výkon soudních nebo správních rozhodnutí. Přestože toto rozhodnutí nenabýlo právní moci, je zřejmé, jak cizinec vnímá své povinnosti.
35. V této souvislosti žalovaný naprosto opomenul, že žalobci již bylo rozhodnutím ze dne 21. 2. 2023, č. j. KRPA-66976-15/ČJ-2023-000022-SV, zvláštní opatření uloženo. Podle tohoto rozhodnutí se měl žalobce osobně hlásit na policii každé úterý v 9:00 hodin, až do vydání rozhodnutí o vycestování. Žalobce v žalobě uváděl, že po celou dobu s policií řádně spolupracoval a toto zvláštní opatření plnil. Žalovaný tuto skutečnost nezpochybnil, pouze ve vyjádření k žalobě uvedl, že toto zvláštní opatření již není aktuální, neboť trvalo jen do doby rozhodnutí ve věci, tedy do vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území. Lze tedy předpokládat, že cizinec toto mírnější opatření plnil, a to po dobu od 21. 2. 2023, kdy rozhodnutí o uložení opatření nabylo právní moci, do 4. 1. 2024, kdy bylo vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území.
36. Pokud cizinci již bylo v nedávné minulosti uloženo zvláštní opatření, jehož podmínky plnil, nelze to opomenout při hodnocení podmínek nezbytnosti následného zajištění. Soud nevylučuje, že i v takovém případě může správní orgán shledat, že již uložení mírnějšího opatření není možné, taková úvaha však musí být učiněna a řádně zdůvodněna. Pokud žalovaný shledal, že u cizince nelze očekávat jakoukoliv spolupráci ani respektování právních předpisů či vydaných rozhodnutí, bylo na místě se vypořádat i s tím, s jakými výsledky dopadlo uložení mírnějšího opatření. Bylo tedy třeba uvést, zda žalobce předchozí uložené zvláštní opatření plnil, či nikoliv, a následně zvážit a odůvodnit, zda by i v aktuální situaci (pro účely samotné realizace správního vyhoštění) mírnější opatření mohla plnit svůj účel, například i s ohledem na zjevnou neochotu žalobce skutečně z území ČR vycestovat.
37. Za těchto okolností nezbylo soudu než zrušit napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Soud současně se zrušením rozhodnutí nevyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, neboť po zrušení rozhodnutí o zajištění žalobce je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno, protože podle § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců je vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem předání prvním úkonem v řízení. Je-li tedy

rozhodnutí zrušeno, neznámá to, že se věc vrací správnímu orgánu k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci znamená ukončení řízení před správním orgánem (viz obdobně závěry rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012-34, a ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020-46).

38. Vzhledem k tomu, že se věc nevrací žalovanému se závazným právním názorem, vypořádání ostatních námitek by bylo nadbytečné.
39. O nákladech řízení soud ve výroku II. rozhodl dle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl ve věci samé úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalobcem v daném řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony právní služby po 3 100 Kč, tedy celkem 6 200 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, tj. převzetí zastoupení, písemné podání k soudu) a náhrada hotových výdajů po 300 Kč za jeden úkon, celkem 600 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky), celkem tedy 6 800 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 21. listopadu 2024

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

